

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران
مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی

برنامه جامع مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی سازمان

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱- مقدمه

.....
۳.....

۲- تعاریف و اصطلاحات..... ۳

۳- هدف از تدوین برنامه ۴

۴- دامنه شمول ۴

۵- ساختار تشکیلاتی، شیوه انتصابات و ارتباطات..... ۴

۶- وظایف و مسئولیت ها..... ۴

۶-۱- وظایف مدیریت HSEE در سازمان و شرکت شهرکهای صنعتی کلیه استانها ۴

۶-۲- وظایف امور HSEE شرکت های خدماتی ۵

۶-۳- وظایف امور HSEE پیمانکاران ۵

۷- پیوست ۵

۱- مقدمه

• در راستای برنامه جامع بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی وزارت صنعت، معدن و تجارت و ضرورت یکپارچگی در اقدامات و با توجه به لزوم پیشگیری از بروز ضایعات و تلفات در مبدأ و کنترل مخاطرات و آلاینده ها و گام نهادن در جهت ارتقاء بهره‌وری مدیریت شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تحت پوشش در سطح کشور، تسری رویکرد مدیریت نوین و تحول در نظام سلامت کارکنان و حرکت در مسیر استفاده بهینه از انرژی و اصلاح الگوی مصرف آن، برنامه مدیریت HSEE سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران تدوین می‌گردد. در اجرای این برنامه بر الزامات و اسناد بالادستی از قبیل قوانین و مقررات ملی، ضوابط و دستور العمل های وزارت متبوع تاکید می‌گردد.

۲- تعاریف و اصطلاحات

سازمان: سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

مدیریت HSEE: دفتر مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

مدیریت HSEE شرکت های استانی: دفتر مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی در شرکت های استانی

واحدهای مستقر: تمامی واحدهای که در امور مرتبط با صنایع و خدمات (اعم از کوچک و متوسط) در شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تحت پوشش، با مجوز وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر ارگانها مشغول به فعالیت می‌باشند.

ستاد: کلیه واحدهای ستادی سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی شامل مجموعه معاونت‌ها، مدیریت های مستقل، مشاوران و دفاتر

شرکت های تابعه: شرکت های شهرکهای صنعتی استانها

برنامه مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی HSEE PLAN: راهنمای جامعی است که در آن نحوه همکاری، وظایف و مسئولیت‌های شرکت های استانی تابعه در جهت هم‌افزایی، شناسایی و کاهش مخاطرات و آلاینده های موجود در شهرکها، نواحی و مناطق ویژه اقتصادی تحت مدیریت سازمان و واحدهای صنعتی مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و شرکت های خدماتی جهت نیل به اهداف عالی سازمان تدوین شده است.

شناسنامه HSEE سازمان: سندی است که دربرگیرنده کلیه اطلاعات کیفی و کمی وضعیت شاخص‌های ابلاغی از طرف سازمان در چهار حوزه بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی برای شرکت های استانی تابعه سازمان می‌باشد.

شرایط احراز: شرایط علمی- تجربی لازم برای هر فرد جهت تصدی‌گری پست مورد نظر بر اساس ضوابط تشکیلاتی

شرکت خدماتی: مطابق ماده‌ی (۵) قانون نحوه واگذاری مالکیت و اداره امور شهرکهای صنعتی مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۳۱، این شرکت در صورت تحقق شرایط مندرج در ماده مزبور و طبق اساسنامه‌ی نمونه آن تشکیل می‌شود و دارای شخصیت حقوقی مستقل است که طبق رعایت مفاد قانون تجارت، قانون نحوه واگذاری مالکیت و اداره امور شهرکهای صنعتی و آئین نامه اجرائی آن بصورت خدماتی و غیرانتفاعی اداره می‌شود.

کمیته‌های تخصصی HSEE: این کمیته‌ها بر طبق اساس نامه مصوب ابلاغی در هر یک از حوزه‌های چهارگانه بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی تشکیل می‌شوند.

پیمانکار: شخص حقیقی یا حقوقی است که یکطرف امضاء کننده پیمان است (طرف دیگر پیمان، کارفرما است) و اجرای موضوع پیمان را بر اساس اسناد و مدارک پیمان، به عهده گرفته است. نمایندگان و جانشینهای قانونی پیمانکار، در حکم پیمانکار میباشند.

۳- هدف از تدوین برنامه

هدف این برنامه ایجاد هماهنگی با برنامه جامع بهداشت، ایمنی، محیطزیست و انرژی وزارت صنعت، معدن و تجارت، همافزایی و رویکرد سیستماتیک در اجرا و نظارت بر برنامههای امور بهداشت، ایمنی، محیطزیست و انرژی سازمان و شرکتهای استانی تابعه و شرکتهای خدماتی در راستای بهبود و ارتقای وضع موجود می باشد.

۴- دامنه شمول

این برنامه در سطح سازمان، شرکت شهرکهای صنعتی استانها و شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تحت مدیریت و شرکت های خدماتی با توجه به مسئولیتها و اختیارات تعریف شده لازم الاجرا می باشد.

۵- ساختار تشکیلاتی، شیوه انتصابات و ارتباطات

- ۱- مدیر HSEE سازمان، پس از بررسی شرایط، صلاحیت و توان حرفه ای از طرف رئیس هیات مدیره و مدیر عامل سازمان منصوب می گردد.
- ۲- مدیر HSEE شرکتهای تابعه استانی، پس از بررسی شرایط، صلاحیت و توان حرفه ای با نظر دفتر HSEE سازمان، از طرف مدیر عامل شرکت منصوب می گردد.
- ۳- مدیر HSEE شرکت های استانی تحت نظر مستقیم مدیر عامل و رئیس هیات مدیره آن شرکت بوده و مسئولیت هماهنگی و نظارت بر اجرای کلیه قوانین و دستورالعملهای HSEE در حوزه مسئولیت آن شرکت را دارا می باشد.
- ۴- سایر کارشناسان HSEE بکارگیری شده می بایست متناسب با چارت سازمانی و شرایط احراز باشند.

۶- وظایف و مسئولیتها

۶-۱- وظایف مدیریت HSEE در سازمان و شرکت شهرکهای صنعتی کلیه استانها

- شرح وظایف، محدوده اختیارات و کلیه اقداماتی که بایستی توسط مدیر HSEE سازمان و شرکتهای استانی در شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تحت پوشش صورت پذیرد مطابق شرح وظایف ابلاغی معاونت توسعه مدیریت، منابع و امور استانها سازمان می باشد.
- اطلاع رسانی به واحدهای مستقر در خصوص مسائل مرتبط با بهداشت، ایمنی، محیطزیست و انرژی به منظور ارتقاء فرهنگ HSEE با هماهنگی مدیریت روابط عمومی
- شهرکها و نواحی صنعتی موظف به همکاری و مشارکت در برنامه های HSEE سازمان می باشند.
- مدیریت HSEE شرکتهای استانی موظف به تشکیل نشست های تخصصی در راستای بررسی موضوعات تخصصی HSEE و بررسی و شناسایی علل بروز حوادث و پیشگیری از وقوع حوادث مشابه (در صورت رخداد وقایع و حوادث) می باشند.

- مسئولیت پایش، کنترل و نظارت بر حسن اجرای کلیه امور اجرایی HSEE در واحدهای مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی در قالب نظام نامه های ابلاغی خواهد بود. این نظامنامه ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این برنامه توسط کمیته مشترک متشکل از نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نمایندگان سازمان تهیه و ابلاغ می گردد.

- ابلاغ دستورالعملهای مربوط به امور HSEE فعالیت های اجرایی سایر معاونت ها و مدیریت های مستقل در سازمان و شرکتهای تابعه

- فعالیت های در ارتباط با ممیزی جنبه توصیه ای (Advisory) داشته و در صورت لزوم و ایجاب برخورد قانونی، این موضوع بایستی توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی استان و اداره کل حفاظت محیط زیست استان و یا با همکاری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان (موضوع بند ۳-۶ برنامه جامع ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی وزارت) صورت پذیرد

- سازمان، شرکتهای استانی، شهرکها و نواحی صنعتی و واحدهای مستقر در آن موظف به رعایت و اجرای مصوبات، آیین نامه ها، ضوابط و دستورالعمل های مرتبط با حوزه های بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی در سازمان مربوطه می باشد.

- سایر مدیریت ها و معاونت های سازمان و شرکتهای استانی بایستی در انجام امور محوله خود ملاحظات HSEE را مدنظر قرار دهند.

۲-۶- الزامات HSEE شرکت های خدماتی: شرکت های خدماتی موظفند بر اساس الزامات HSEE قانونی و اسناد بالادستی وزارت و سازمان متبوع نسبت به نظارت بر اجرای الزامات مربوطه اقدام نمایند. نظارت بر حسن انجام الزامات HSEE شرکتهای خدماتی بر عهده شرکتهای استانی می باشد.

۳-۶- وظایف امور HSEE پیمانکاران

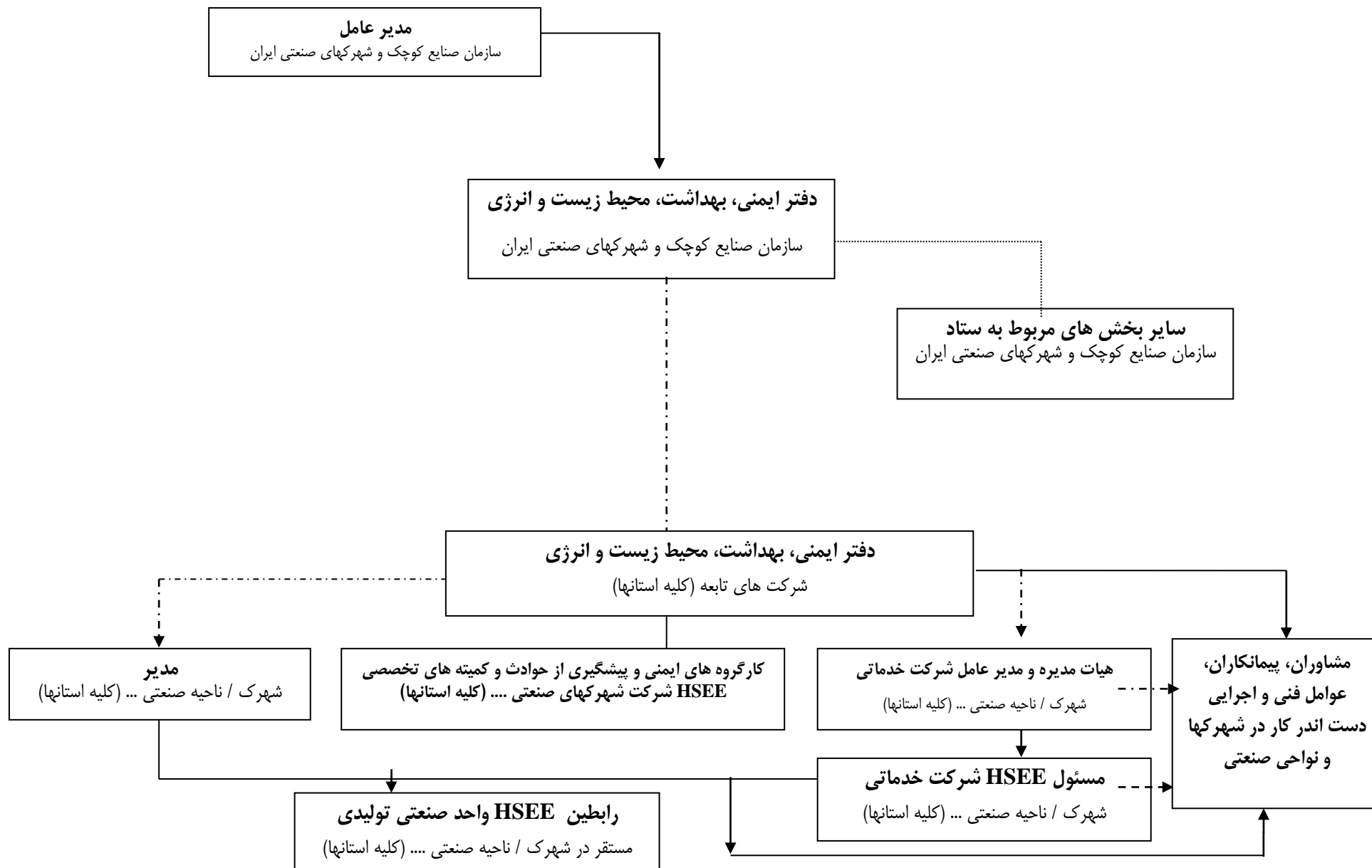
- سازمان ها و شرکت های استانی در اسناد مناقصه لزوم گواهی صلاحیت HSEE شرکت کنندگان در مناقصه را درج نمایند. پیمانکاران طرف قرارداد موظف اند با رعایت آیین نامه حفاظت فنی و ایمنی کار، کارشناس متخصص HSE خود را در کارگاه به ارگان های ذیربط محل اجرای پروژه معرفی نموده و نتیجه را به شرکت استانی منعکس نمایند.

۷- پیوست

۷-۱- شرایط احراز انتصاب و توان حرفه ای شرکت های تابعه در ارتباط با مدیریت HSEE

پیوست شماره ۲: حوه ارتباط و همکاری شرکت های تابعه در برنامه طرح جامع مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط زیست و انرژی (HSEE)

پیوست شماره ۱: شرایط احراز صلاحیت کارشناسان بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی (HSEE) شرکت های تابعه

شرایط احراز			حوزه تخصصی	ردیف
سابقه کار مرتبط	مقطع	رشته / رشته های تحصیلی		
حداقل ۲ سال	کارشناسی یا بالاتر	مهندسی بهداشت حرفه ای مهندسی بهداشت محیط HSE	بهداشت	۱
حداقل ۲ سال	کارشناسی یا بالاتر	مهندسی بهداشت حرفه ای، ایمنی صنعتی، HSE	ایمنی	۲
حداقل ۲ سال	کارشناسی یا بالاتر	مهندسی محیط زیست، مهندسی بهداشت محیط/مهندسی عمران - محیط زیست/ مهندسی شیمی (تمام گرایش ها)/ مهندسی آب و فاضلاب (گرایش ارشد)	محیط زیست	۳
حداقل ۲ سال	کارشناسی ارشد و بالاتر	مهندسی انرژی (تبدیل انرژی، مهندسی سیستم های انرژی، انرژی)	انرژی	۴
	کارشناسی و بالاتر	مهندسی مکانیک، مهندسی شیمی، مهندسی برق		

نکات مهم و کلیدی*:

مسئولیت حسن اجرای شرایط احراز در ساختار HSEE سازمانها با بالاترین مقام آن شرکت (رئیس هیات مدیره و مدیر عامل) می باشد.

*متقاضیان رشته HSE در مقطع کارشناسی بایستی دانش آموخته رشته بهداشت حرفه ای یا محیط و ایمنی صنعتی باشند.

* بند ۲ مصوبه ۱۳۹۶/۱۱/۴ (دویست و هفتاد و هشتمین) جلسه هیات مدیره سازمان موضوع نامه شماره ۳۲۲۲/د مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۱ و همچنین نامه شماره ۱۶۷۳/د مورخ ۹۶/۶/۶ در ارکان این برنامه ساری و جاری است.